

Guillem Rausa

No seria gratuït afirmar que 1984, a més de ser l'any orwellià, s'ha convertit en l'any Hitchcock, quatre anys després de la mort del director britànic. En efecte, a l'emissió per TVE dels telefilms que va dirigir entre 1955 i 1962, cal sumar ara el cicle que dedicarà la mateixa TV a les pel·lícules britàniques d'aquest director (les primeres de la seua carrera). Més la recent exhumació d'un documental sobre els camps de concentració nazis que va dirigir en 1945, i que fou prohibit per la duresa de les imatges. I l'aparició als Estats Units d'una voluminosa biografia escrita per Donald Spoto, adobada amb inèdites anècdotes sobre els seus rodatges i les seues relacions amb les actrius.

Però, sobretot, allò més destacable és la tornada a les pantalles dels cinemes de cinc de les seues millors pel·lícules de l'etapa americana, després de 20 anys d'absència: *La cuerda* (*The Rope*, 1948), mai estrenada a l'Estat espanyol; *La ventana indiscreta* (*The Rear window*, 1954); *Pero, ¿quién mató a Harry?* (*The trouble with Harry*, 1955); *El hombre que sabía demasiado* (*The man who knew too much*, 1956) i la seua obra mestra *Vértigo* (*Vertigo*, 1958).

En *La ventana indiscreta*, la primera pel·lícula que ens arriba d'aquest minicicle, Hitchcock s'inspira vagament en un relat curt de Cornel Woolrich, conegut també pels pseudònims William Irish i George Hopley. De totes formes, no serà l'última vegada que Hitchcock s'enfronte a un text d'Irish, un autor que ha estat adaptat nombroses vegades al cinema.

El punt de partida de *La*

Un fotògraf immobilitzat centra l'acció de «La ventana indiscreta»

Hitchcock, l'ombra d'un geni

Ara és l'oportunitat de retrobar part de les seues pel·lícules

ventana indiscreta és ben conegut: un fotògraf amb la cama escaiçada es dedica a observar tot el dia els seus veïns des de la finestra de darrere (d'aquí el títol original anglès) del seu apartament. Tot allò que ell vaja observant des de la seua privilegiada situació, bastant pareguda a la d'un espectador de cinema, l'anirà portant a la conclusió que un dels seus apacibles veïns ha assassinat i ha fet desaparèixer la seua dona.

Ací Hitchcock tracta un dels seus temes favorits, la relació aparença-realitat, vista a través dels ulls (caldría dir també prismàtics) del fotògraf, interpretat per James Stewart. Aquesta relació es manifesta també en el binomi *voyerisme*-exhibicionisme: Hitchcock és un coquet exhibicionista (o, narcisista, com diria un

Hitchcock es féu conegut per les seues aparicions inesperades en pantalla

freudià) i són conegudes les breus aparicions que feia en totes les seues pel·lícules, com una espècie de *private joke* (ell solia dir que apareixia sempre al principi per no distraure l'atenció de l'espectador). Precisament, aquest exhibicionisme, complementat per la seua figura peculiar, en farà un dels directors més coneguts pel gran públic.

D'altra banda, el tema del *voyerisme*, tan antic com el cine (tot espectador

de cinema es converteix, en certa manera, en un *voyeur* en contemplar una pel·lícula) troba en aquest film una de les seues més impúdiques apologies.

Com en quasi totes les seues pel·lícules, hi ha un crim que ningú no ha vist i que l'espectador pensa que no s'ha dut a cap. Tot això, enfocat amb aqueix humor britànic que entronca directament amb un G. K. Chesterton, i acompanyat d'aqueix erotisme sofisticat i estilitzat que troba en Grace Kelly una de les més perfectes encarnacions, amb una escena de besades quasi idèntica a la no menys famosa entre Ingrid Bergman i Cary Grant en *Encadenados*.

Només per una escena, la pel·lícula mereixeria entrar en un hipotètic museu dels finals més antològics del cinema; parlem de l'última, un prodigi d'humor i un d'aqueixos finals que tan bé eixien a Hitch i que més d'un director es trencaria les banyes per arribar a igualar. S'hi veu el bo de James Stewart, aquesta vegada amb les dues cames escaiçades (és el càstig al seu *voyeurisme*), adormit i d'esquenes a la finestra; i al seu costat la novia (Grace Kelly), presumiblement avorrint-se amb un llibre sobre els cims de l'Himalaya (per anar ambientant-se en la futura vida conjugal) i que, en adonar-se que s'ha adormit, canvia ràpidament d'exemplar i passa a llegir una revista de modes.

Sense caure en l'adoració metafísica que li van professar els joves turcs de *Cahiers du Cinema*, Hitchcock es confirma avui més que mai com un portentós *raconteur* d'històries, mai igualades i continuament imitades, que continua guanyant batalles després de mort.